

POSTEN

SOMMER 2018
ÅRGANG 45
NR. 2

God sommer!

TISTEDALEN FRILUFTSLAG
POSTBOKS 18 – 1790 TISTEDAL

www.tfl.no

I år var sommeren varm !

Det er vel tidlig å si at sommeren ble varm i år, men mai-måned slo jo alle rekorder.

Det vises bl.a. på gradestokken som Terje viser på siden til Ertetrimmen – 45° i sola . Håper vi ikke har brukt opp hele kvoten på varme i mai-måned og at vi får en normal og fin sommer.

Dette er et klassisk nummer av TFL-Posten – preget av det som er det vi tross alt er – et friluftslag. Helga på forsiden med DNT-profilering og med reportasjer fra alle vårens fotturer. Helga og mange andre fra TFL stilte opp da 8. klassinger fra Risum ungdomsskoles møtte opp i Tistedalen Skianlegg på Ertemoen onsdag 2. mai. Den Norske Turistforening har satt av første onsdag i mai hvert år til «Opptur». Når vi presenterer sommernummeret vårt – uten et snev av skiidrett, regner vi med at barmarktrentningen er i rute og at det kommer fortløpende innlegg fra dem i kommende utgaver av TFL-posten. God sommer!

Hilsen redaksjonen ved Arild

E-post: tflposten@tfl.no
eller - smiasen@halden.net
Frist for stoff til vårens nummer av TFL-posten er 1. oktober 2018.

**GRASROT
ANDELEN**
NORSK TIPPING

I 2017 sørget våre støttespillere for at kr. 57 545,- kom inn på vår konto. Dette var en markant nedgang fra 2016 da tilsvarende beløp var kr. 77 725,-.

Pr. 15. juni 2018 har det kommet inn kr. 38 599,- og det har 134 spillere sørget for.

For eventuelle nye som ønsker å støtte oss med sin tipping, lotto, vikinglotto eller joker:

**Tistedalen Friluftslags
organisasjonsnummer er:
970 226 931**

Har du først registrert deg med vårt nummer, går alt automatisk når du setter tippekortet i terminalen eller på nettet.

På forhånd –

Tusen takk at du støtter oss !

TISTEDALEN FRILUFTSLAG
POSTBOKS 18, 1790 TISTEDAL

ERTEHYTTA
Telefon 941 93 829

**KLUBBAVIS FOR
TISTEDALEN FRILUFTSLAG**

REDAKSJONENS MEDLEMMER:

Arild Svendsen
Kjell Bernstrøm
TFLs styre

Trykk: OK-Trykk, Halden

Leder	Trond Sydsbogen 91 16 67 49 - leder@tfl.no
Sekretær	Svein Minge 41 51 84 33 - sek@tfl.no
Nestl./Økon	Solveig Trollnes - 90 16 25 44 Solveig.trollnes@gmail.com
TFL-Posten	Arild Svendsen 95 98 69 52 - smiasen@halden.net
Hyttegruppe	Wenche Hauge 97 02 73 31 - wenche-t@halden.net
Hytteutleie	Kirsten Ova 90 66 08 44 - kirstenova@halden.net
Turgruppe	Ann-Kristin D. Fosby 92 80 31 95 - ak-dahl@halden.net
Barnas Turlag	Eileen Lindh Hansen 99 36 87 43 - eileenlindh@me.com
Budalsvikgr.	Ole Lagerholt 41 43 54 05 - olel@halden.net
Ski/Trimgr.	Arild Signebøen 47 23 47 85 - skitrim@tfl.no
O-gruppe	Mayna Nossen 95 75 14 90 - hnooss@online.no
Løypegruppe	Tom Olaussen 90 15 55 31 - tomolaus@online.no
Kunstsnøgr.	Hege Kjervik 92 06 98 16 - kunstsno@tfl.no
Vedlikehold	Kai Nilsen 93 24 40 26 kai.nilsen100@gmail.com
Hjemmeside	Bjørn Harelund 48 26 43 78 - webansvarlig@tfl.no

Tistedalen Friluftslag er tilsluttet:

Den Norske Turistforening • Norges Idrettsforbund
Norges Orienteringsforbund • Norges Skiforbund
Norges Friidrettsforbund • Østfold Idrettskrets
Østfold Skikrets • Østfold Orienteringskrets
Østfold Friidrettskrets

Sommeren er her!

Det skrives juni og sommeren har vart en god stund. I år gikk vi fra vinter til sommer på rekordtid. Mai og starten av juni har vært varm med temperaturer opp mot 30 grader. Det er godt for mange. Men for skogen og det som vokser er det ikke fullt så bra. Det er knusktørt i skogen og selvfølgelig er det fullstendig forbudt å tenne bål. Bruk av engangsgriller er selvfølgelig også forbudt. Jeg tar det som en selvfølge at TFL sine medlemmer følger det forbudet! Tør ikke tenke på hva som kan skje ved en brann i Ertemarka og andre steder.

Helgen 25. - 27. arrangerte skigruppe regional-samling for jenter 15 år i skianlegget med overnatting og bespisning på Ertehytta. Det er en samling i regi skikretsen med støtte fra Norges Skiforbund. Det var god deltagelse og variert program i flott sommervær. Godt tiltak og takk til de som arrangerte samlingen.

Mandag 7. mai ble oppstart klubb utviklingsprosjektet arrangert på Ertehytta. Det kom så mange som 28 personer og Inger-Marie Stokker fra Østfold Idrettskrets geleidet oss gjennom kvelden på en fin måte. Gruppen med deltagere som skal være med videre i prosjektet er i ferd med å bli satt. Jeg håper det blir en fin blanding av unge og mer voksne medlemmer fra forskjellige deler av klubben, noen fra styret og noe utenfor. Det er planlagt 7 personer i gruppen som starter opp på høsten med samlinger. Uten å legge føringer på det videre arbeidet, blir nok rekruttering ett av hovedtemaene. Det er også viktig og aktivisere så mange av klubbens medlemmer som mulig. Ertetrimmen er i full gang med noe variert deltagelse. Et par av torsdagene har falt på helligdager, så totalen i år blir nok muligens litt lavere enn i fjor. Men det var ca. samme antall deltagere på den første Ertetrimmen i år, som i fjor.

Turgruppa har ett variert turprogram og har gjennomført flere flotte turer, blant annet toppturen til Geiteryggen. Lørdag 12. til søndag 13. mai var det tur på den nymerkede stien fra Ertemoen til Budalvika (26 km) med overnatting på Budalvika. På søndag gikk turen tilbake over Høge Stang. De som var med hadde en flott tur og naturopplevelse.

Økonomien er slik at det går mye penger ut første halvår. Det er mange store regninger som f.eks. strømregninger etter en lang vinter og mye snøproduksjon i desember 2017 og i starten av 2018. Strømprisene er også på vei opp. Barnas turlag er godt i gang med sine arrangementer. O-gruppa er med på turorienteringen og flere er med på IFE sine løp på onsdager. Disse har opp mot 50 deltagere hver onsdag. Kunstsnøgruppa utfører vedlikeholdsarbeid i anlegget. Det er planlagt å beise to av veggene i servicehuset på dugnad.

Løypegruppa merker løyper og skilting av disse. Vedlikeholdsgruppa har flere prosjekter på gang bl. a bytte av de to siste vinduer på Ertehytta. Aktiviteten er normalt lavere på sommeren enn ellers i året, men skigruppa holder innsatsen oppe. Bra. Avslutningsvis ønsker jeg alle TFL medlemmer og lesere av TFL posten en god (og varm) sommer!

God lesning!

Med hilsen

Trond Sydsbogen

Trond Sydsbogen
Leder i TFL

SAMMEN BLIR DU BEDRE

• REGNSKAP • RÅDGIVNING • PERSONAL - LØNN
• SPESIALIST PÅ LANDBRUKSREGNSKAP

SIFFER ØKONOMI AS
BUSTERUDGATA 11, 1776 HALDEN
69 21 17 50, www.siffer.net

siffer

Halden Auto AS

Vår erfaring – Din trygghet

Bilsalg – Verksted – Bilutleie

Karosseriverksted – Deler/tilbehør – Dekkhotell

Verkstedbestilling på www.haldenauto.no

www.haldenauto.no • Tlf.: 69 17 29 70

Vi utfører bl.a.:
VASK - OMLEGG • BALANSERING AV DEKK

TANGEN BENSINSTASJON

TISTEDAL – TLF. 69 19 22 70

VI SKAPER
TRIVSEL ...

MØBELRINGEN
IVAR SÆTER A/S

Walkersgt. 12, 1771 Halden • Tlf. 69 18 10 66

Stenseth Grimsrud arkitekter AS

Tlf: 69 17 63 40

www.sgarkitekter.no

Din forhandler av
SYKKEL, SKI og SKO

VERKSTED
OG
DELLAGER

sport 1
SportSenteret

Violgt. 20B - 1776 Halden

Telefon: 69 18 72 44

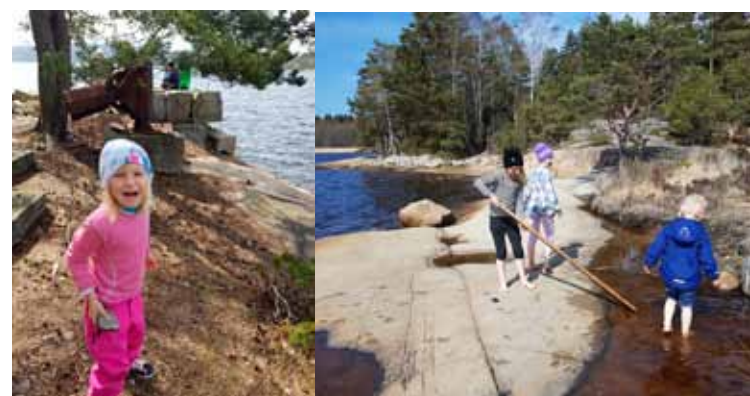
E-post: sport@halden.net

www.sportsenteret.no

Familietur til Skriverøya 6. mai

Søndag 6. mai arrangerte Turgruppa og Barnas Turlag familietur til Skriverøya. Totalt 20 barn og voksne pluss to spretne hunder hadde en veldig fin tur på historisk grunn. Vi fikk se minner fra stenhoggerne som arbeidet på øya, gravrøyser fra bronsealderen og krigsminner. Her var det mye interessant å lære for både store og små. Vi lot oss også imponere av den flotte utsikten, og de fine rasteplassene som vi passerte underveis. Vi avsluttet turen ved stranda på Ystehedeneset. Grillen var allerede fyrst opp da vi kom, og matpakka smakte godt i sola. Det var mye spennende å utforske i vannkanten og de ivrigste fikk testet badetemperaturen. Takk for en veldig fin tur. Vi drar snart tilbake hit.

HALDEN FARVEHANDEL

Olav V's gate 2, 1767 Halden
Telefon 69 21 38 50

Norgesmester i sjømatprodukter
Fiskepudding - håndverk

Tistedal Delikatesse

Telefon 69 19 21 89

Rørleggertjenester • Varmepumper
Bad og våtrom • Vann og avløp

Halden Rørleggerservice as

Alt innen rørleggerfaget

Repslagergata 6, 1776 Halden
Telefon 69 19 70 00 - www.haldenror.no

Topptur til Gjeteryggen 22. april

I forbindelse med DNTs 150 års jubileum skal det arrangeres tur til høyeste punkt i hver kommune i Østfold. Søndag 22. april var det vår tur som andre mann ut. Med veldig godt frammøte på første tur på Hvaler var vi spente på hvor mange som kom. Frammøte var satt til Iddevang skole med samkjøring til Torgalsbøen. Vi fylte opp biler og satte kursen mot Ør. Det var hele åtti glade vandrere som entret Bergstien og satte kursen mot høyfjellet. Etter noen kilometer på stien med en innlagt rast krysset vi Kavlebrumosen og tok til venstre på bilveien. Her ble det noen stigninger som det bør være når man skal på topptur. Siste biten inn til ryggen gikk igjen på sti. Ved foten av ryggen delte vi gjengen i tre og tok ei gruppe opp av gangen. Det er ikke akkurat noen danseplass oppe der oppe. Med sine 258 meter er det ikke så mye å skryte av, men utsikten var fin. Etter at nista var spist og topp-tursamlerene hadde fått stemplet sine kort var vi klare for returen. Den gikk på veien bort til Ørsætre og

videre langs et lastbærerspor over et hogstfelt. Så ble det noen hundre meter stiløst før vi atter kom ut på en vei som førte oss tilbake på Bergstien. Da var det bare sjarmøretappa over åsen igjen før vi var ved bilene. Takk til Ann-Kristin og Ove som medturledere og til alle deltakerne for en flott tur.

Tor-Arild

Drikkepause, Kirsten Dahl, Ole P. Hagen,
Roar Amundsen og turleder Tor Arild Fosby.

Jan Erik Bjerkeli på toppen.

Turdeltakere samlet for turstart.

SVERRE CASPERSEN A/S
ENTREPRENØRFIRMA

CASPERSEN
EIENDOM A.S

Utvikler og eier fast eiendom

Repslagergt. 8, 1776 Halden

Tlf. 69 17 86 40

Vi skriver om det meste som rører seg i Halden og Aremark
– lokalstoff, politikk, idrett og kultur.

Hvert år bruker vi betydelige ressurser på å støtte
det lokale kultur- og idrettslivet i vårt distrikt.

Ingen kjenner byen bedre.

15. april

Rundtur Isebakke – Hjelmkollen – Isebakke

Vårens første tur gikk fra parkeringen ved gamle Transcom på Isebakke. 25 personer var møtt fram for å være med på turen til Hjelmkollen. Mange nye fjes og det er alltid hyggelig. Snøen hadde endelig forsvunnet og det var tørt og fint i skogen.

Vi fulgte kyststien fra Isebakke. Vi krysset Unnebergbekken, gikk forbi Bekkeli og langs Unnebergholmene og videre forbi Sæterhaugen. Vi tok av fra kyststien og gikk forbi Blåsopp og fram til Hjelmkollen.

Her nøy vi utsikten i det flotte vårværet, spiste matpakka og fikk litt historie.

Tilbaketuren gikk forbi Sæterhaugen før vi fulgte en sti inn i skogen. Vi gikk gjennom Råskogen tilbake til Isebakke. Takk til Freddy Fagerholt som bidro med historie fra smia ved Sæterhaugen og fra fortet ved Hjelmkollen.

Turleder var Sissel Huseby.

Gamle helter med comeback i grønt

31 år siden disse bildene ble tatt.
Det øverste bildet: Trond Bjerger, Atle Pedersen og Bent Joar Wang.

Bildet nede til venstre: Per Olav Andersen, Bent Joar Wang og Vidar Backstrøm.

Bildet nede til høyre:
Bent Joar Wang, Atle Pedersen og Åsmund Bråtekas.

Frank Løwengren beviser med en selfie at den gode, gamle TFL-jakka fortsatt sitter bekvemt på kroppen

Fra venstre ser vi Frank Løwengren, Espen Bergstrøm, Atle Pedersen, Trond Bjerger, Bent Joar Wang, Per Olav Andersen og Jan Erik Isaksen.

Disse karene pluss noen til, sørget for at TFL var på o-kartet og markerte seg, på åtti og nitti tallet. Med jevne mellomrom har denne gjengen vært samlet for å mimre om "gamledager". I år tok de skrittet helt ut og i TFLs gamle grønne løpsdrakter deltok årets Jukolastafett i Finland. De har lovet å komme tilbake i neste TFL-posten med fyldig reportasje om hvordan det gikk...eller eventuelt ikke gikk....

1. etappe: Frank Løwengren
2. etappe: Espen Bergstrøm
3. etappe: Atle Pedersen
4. etappe: Trond Bjerger
5. etappe: Per Olav Andersen
6. etappe: Bent Joar Wang
7. etappe: Jan Erik Isaksen

Hjemmeværende reserver:

1. Pål Backstrøm
2. Åsmund Bråtekas
3. Øystein Killingrød
4. Anne Undal

Rørleggerfirma

Mandag – fredag 9.00 – 16.30
Torsdag 9.00 – 18.00
Lørdag 10.00 – 13.00

NEDRE BANKEGT. 34, 1771 HALDEN

TELEFON 69 19 07 00

firmapost@kolaaseftf.no
www.bademiljo.no

Vi utfører alt innen . . .

- **NYBYGG**
- **REPARASJONER**
- **OMGJØRINGER**

Medlem av Norges største rørleggerkjede
www.Bademiljo.no

Bademiljø

SKAL DU SELGE BOLIG?

Velg en megler med
unik lokalkunnskap siden 1975 . . .

- ✓ Salg av alle typer eiendom
- ✓ Takst og verdivurdering
- ✓ Familieoverdragelse
- ✓ Rådgivning
- ✓ Seksjonering

ESTATE

JAN G LILLEDAL AS

Eiendomsmeglerforretning MNEF

Busterudgt. 5 – 1776 Halden - Telefon 69 21 18 80 - Fax 69 18 62 02

Internett adresse: www.lilledal.no – Vår e-mail adresse: firmapost@lilledal.no

Referat fra tur rundt Tvetervannet 29. april

Vi var særdeles heldige med været vi som møtte opp på Kiwi Brødløs søndag 29. april for å gå tur rundt Tvetervannet. Solen skinte fra skyfri himmel. Etter en kort kjøretur kunne vi ta bena fatt. Vi startet i det sørøstre hjørnet av vannet, fulgte så sørbredden, før vi gikk opp på vei og fulgte denne et lite stykke. Etter en kort tur i terrenget passerte vi et pumpehus som ligger litt ute i vannet på den vestre siden. Fredrikstad kommune har siden 1910 hatt Tvetervannet som vannkilde eller reserve-vannkilde. Det er derfor bade, fiske- og ferdselsforbud i vannet. Etter å ha passert pumpehuset gikk vi gjennom glis-sen furuskog langs vestsiden av vannet på god sti. Solen skinte, og ettersom det var mange fine plasser å ta seg en hvil her gjorde vi det.

I nordre del av vannet ble det stopp for turens hoved-rast. Vi fant oss en odde hvor vi hadde utsikt sørover langs hele vannet. Matpakkene ble fortært og praten gikk i solskinn.

Etter en drøy pause fortsatte vi videre, rundet norden-den av vannet og gikk så sydoover på østsiden. Stien går hele tiden nær vannet, og det gir en ekstra fin opplevelse.

En siste 5-minutters stopp bevilget vi oss, før den siste biten fram til parkeringsplassen ble unnagjort. Turen hadde tatt drøye 3 timer fordi vi tok oss god tid i det fine været.

Jan-Erik Bjerkeli

FØRST OG FREMST SERVICE

www.jensen-scheele.no

RENAULT

MITSUBISHI MOTORS
Drive your Ambition

JENSEN & SCHEELE
- først og fremst service

Tlf.: 69 21 35 00
firmapost@jensen-scheele.no
www.jensen-scheele.no
 Vestgårdveien 1 til 5, Sørlifeltet, 1787 Halden

Vi leverer bredbåndet til områdene rundt skianlegget og på Ertehytta.
Logg deg på!

Bestill bredbånd fra din lokale leverandør!

www.monsternet.no – tlf. 69 70 18 00

Jubileumstur til Budalsvika 12. mai

Hele gjengen

Slitne og sårbeinte, men i strålende humør ankom vi Budalsvika kl 18 lørdag kveld. Der var Ove allerede på plass med ferdig middagsmat til sultne vandrere. Turen, det var jubileumstur må vite, startet fra Ertehytta lørdag 12. mai kl. 9 om morgenen. Det var 8 personer som hadde meldt seg på denne lange turen. Vi skulle gå 25 km inn til Budalsvika på lørdagen og ytterligere 12 km fra Budalsvika til Remnevannet på søndagen.

Turen var også en markering av at stien mellom Ertehytta var ferdig nymerket med maling og skilt på hele strekningen.

Vi hadde flaks med været. Strålende sol og ikke alt for varmt, i hvert fall i begynnelsen.

Første etappe var ned til Store Erte, til den lille halvøya hvor det ligger en gammel koie. Der hadde vi vår første 5-minutter.

Vi hadde bestemt at vi tok en 5-minutters pause for hver time vi gikk, og Sissel ble oppnevnt til tidpasser, en rolle hun skjøttet på glimrende vis hele turen.

Neste etappe var da langs Store Erte, forbi Kverntjern så over Spissmyrfjell i nydelig terreng fram til Hafsrød, der det ble en ny 5-minutter ved minnestøtten.

Etter hvert ble det varmere å gå, så vannflaskene ble ofte brukt underveis.

Etappen mellom Hafsrød og Nybølekasa er ikke spesielt spennende, men etter vi hadde passert Nybølekasa og nærmet oss Angerstjern ble det merkbart større fart i flokken. Vi hadde nemlig bestemt oss for å ta dagens hovedstopp ved gapahuken der siden Angertjern jo ligger ca. midtveis mellom Ertehytta og Budalsvika. Etter en god pause med mat og lufting av føtter, bar det av sted igjen. I følge tidpasser Sissel forlot vi Angerstjern «i rute».

Terranget fram til Taklund er lettgått og åpent, en flott del av turen. Ved Taklund er stien nå lagt utenom tunet, men noen gikk allikevel opp til huset for å se om noen var hjemme. Det var det ikke.

Nå var vi kommet ned til Nordre Boksjo og fulgte denne sørover. Ved en sildrende bekk her tok vi nok en 5-minutter. Også dette er en flott del av turen, mye gammel skog og varierende terreng.

Ved Trondsholtet var det en bil på tunet, men her var det ingen som gikk opp for å hilse på, vi bare fortsatte forbi. Etappen mellom Trondsholtet og veien før Hauglund er jo preget av gamle, dype spor etter skogsmaskin, og er ikke den sprekeste delen av turen, men er jo ganske kort.

Fra bunnen av bakken før Hauglund og til Ødegården fulgte vi jo veien, kun avbrutt av en 5-minutter i sørenden av Nordre Boksjo.

Det alle gikk og tenkte på nå var de utfordrende bakkene på Lundsneset. Etter mange timers marsj, begynte flere å kjenne på at beina begynte å bli stive. Nåvel, fram skulle vi, så det var bare å sette i gang. Vi krysset de flotte kloppene i myra ved Ødegården og ga oss i vei over Lundsneset. Vi hadde bestemt oss for å ta en matpause nr. 2 etter å ha forsert den første bratte stigningen. Det smakte med litt energipåfyll oppe på åsen omtrent der hvor den gamle stien mot Ørnelund tar av.

Den siste delen av turen ble slitsom. De to kraftige stigningene som er her krever sitt av både kropp og motivasjon, men en 5-minutter bedrer humøret betraktelig.

Den siste delen ned til Budalsvika gikk unna i en fei. Det var som om turdeltakerne kjente duften av Oves lapskausgryte i nesen langt oppe i skogen!

Det var deilig å komme fram, kunne ta sekken av ryggen og sette seg ned med noe forfriskende drikke i boks. Tidpasser Sissel kunne fortelle at vi hadde vært underveis i drøye 9 timer og GPS'en viste at vi hadde hatt en total gjennomsnittsfart på 2,7 km/time.

Ove hadde lapskausgryta ferdig. Han hadde tatt den tunge jobben med å bære maten inn fra Råbocken. Gjett om turdeltakerne satte pris på det!

Kvelden gikk med til spising, preking og jangling. Noen lang kveld ble det ikke, turdeltakerne lengtet etter hvile, og vi hadde jo mange km å gå på søndag også.

Søndag morgen gav oss en behagelig overraskelse over frokosten. Ove og Hege sa at de kunne ta oppvasken og rengjøringen av hytta slik at vi som skulle gå over Høge stang kunne komme av gårde litt tidligere. Snakk om service!

Derfor kunne vi starte fra Budalsvika allerede kl.09.22. Turen gikk da først oppover langs veien. Oppe ved Skogrostjern måtte vi innsisere to «hengetelt» som var spent opp mellom trærne. Eierne hadde vi møtt nede i Budalsvika i går kveld. De hadde hatt en fin natt i «teltene» sine som er en hengekøye med myggnett og tak over.

Dagens første 5-minutter før vi tok av på stien opp til

Stopp på Høge stang

Høge stang. Turen opp dit gikk raskt, og til tross for at det ikke hadde gått en time siden forrige 5-minutter, bevilget vi oss en pause her på toppen.

Lunsjpausen ville vi ta ved Langetjern, men ikke helt nord i enden som vanlig er. Nei, vi tok av fra stien litt nord for Kalkemyrene og tok vår velfortjente hvil nede ved vannet her.

Så var det å ta fatt på siste etappe i denne lange turen, ned til svingen etter Remnevannet der Ove og Fosby senior ventet med bilene for å kjøre oss tilbake til Ertehytta.

For en fin tur det hadde vært! Slitsomt til tider, javel, men fint vær og godt humør i gruppa hele veien. Vi hadde tilbakelagt til sammen drøyt 37 km. Hvor mange skritt den enkelte har gått er det ingen som vet. Takk til alle turdeltakere for en flott tur, og takk til «bakkemannskapet» vårt, Ove, for transport og service på Budalsvika.

Jan-Erik

På demningen ved Sagtjern

Litt av en Opptur! 2. mai

Bilder: Terje Jensen

1. Forventningsfulle 8.klassinger får informasjon før start.

Risum ungdomsskoles 8. klassinger møtte forventningsfulle opp i Tistedalen Skianlegg på Ertemoen onsdag 2. mai. Den Norske Turistforening har satt av første onsdag i mai hvert år til Opptur. Da inviterer det lokale DNT-laget i Halden, Tistedalen Friluftslag, 8. trinn ut på tur. DNT ønsker at elevene skal gå ca. ei

mil, da velger TFL å la elevene gå Olavsleden opp til Skårefjell for så å ta Bergstien tilbake til Skianlegget. De tar også en avstikker innom den store Jettegryta som ligger like ved lysløypa. Underveis må elevene gruppevis svare på ti spørsmål om allemannsretten og om FNs bærekraftsmål. Vel

Disse var med fra TFL: Helga, Asbjørn, Kai, Lisbeth, Ingrid, Hans-Kristen, Hans, Karsten, Jan-Gunnar, Tor Arild, Wenche, Torill.

Velkommen til Tur-O for barn og familie

Etter en strålende varm forsommer kan turorientering for barn og familie være en god og passende aktivitet for sommerens kjøligere dager.

Det er enkle og fine løyper – du trenger ikke kompass – på Skriverøya, i Ertemarka, på Venås og i festningen. Lurer du på hvor denne konvolutter for barn og familie selges til kr 100, så er det på KIWI Risum, Felleskjøpet Brødløs, Bergstrøm Kjøtt og Delikatesse og Køhn Libris i Storgata. Lykke til !

Hvor er skolen vår?

Hva skal vi svare her da?

oppe på Skårefjell får alle som ønsker det en tur opp i tårnet for å se hjemmeområdet sitt fra lufta. De kunne til og med se skolen sin og mastene som er på byggeplassen til den nye Kongeveien barneskole! I år stilte Jan Gunnar Lilledal (som var TFLs leder da tårnet ble bygd) opp og fortalte ungdommen om historien bak tårnet her oppe. TFL-medlemmer er også med klassene som veiledere.

Til tross for våte føtter og en mils gange, var det bare blide fjes å se da alle var i mål i Skianlegget. En dag ute i det fri med god fysisk aktivitet borte fra bøker og pulter var tydelig populært blant Risums 8. klassinger.

Ingrid

Helga leder an over kloppa

Vår iherdige o-løper, Liv-Inger, gjør det bra

Liv-Inger Prangerød løper orientering for TFL i dame 60 år og fortsetter også i år med svært gode resultater: Av sju løp har hun tre seire, og henholdsvis 2., 3., 4. og 7. plass.

Konkurransen er absolutt tilstede, med gamle eliteløpere med lang erfaring. Vi ønsker henne lykke til med sommer og høstsesongen.

Her er Liv-Ingers resultater hittil i 2018:

14. april 2018 - Norwegian Spring - Vårspretten
Halden SK / Sarpsborg OL

D 60- (16 deltagere) - 7. plass 42:30 - 8:54 etter vinner

22. april 2018 - Lørdagskjappen - OK Moss
D 60- (17 deltagere) - 2. plass 34:04 - 0:26 etter vinner

05. mai 2018 - Skårmenträffen - OK Skårmen
D60 (6 deltagere) 1. plass 41:02

13. mai 2018 - KM Sprint - Gimle IF
D 50- (6 deltagere) - 4. plass 16:36 1:33 etter vinner

19. mai 2018 - Pinsesprinten - Hamar OK/Løten o-lag
D 55- (20 deltagere) 3. plass 19:13 - 3:01 etter vinner

20. mai 2018 - Elgdilten - Hamar OK/Løten o-lag
D 60- (8 deltagere) 1. plass 33:05

21. mai 2018 - Løvspretten - Hamar OK/Løten o-lag
D 60- (10 deltagere) - 1. plass 43:23

Allsidige dugnadsarbeidere

Dugnadsarbeid er en stor del av aktiviteten i en klubb som Tistedalen Friluftslag. Slik har det vært, slik er det i dag og slik vil det sikkert også bli framover.

Men etter hvert har krav og regler gjort at enkelte ting ikke lenger kan gjøres på dugnad, til tross for at vi har fagpersonell for de områdene det er snakk om.

Vi har løyper, hytter, anlegg og maskiner som stadig krever vedlikehold og oppgraderinger.

Det siste året har vinduene på Ertehytta blitt byttet, og det jobbes også med utvidelse av parkeringsplassen ved skianlegget. Det kreves da en ekstra innsats av våre mannskaper, i tillegg til de oppgavene som må gjøres ved den vanlige driften av anleggene våre.

Terje

I løpet av det siste året har vinduene på Ertehytta blitt byttet. Her er noen av dem som har utført den jobben. Karsten Sandtorp, Svein Løwengreen, Kai Nilsen og Kjell Svendsen.

Kai Nilsen og Asbjørn Holmen viser hvor det skal graves og legges rør.

Karsten Sandtorp og Kai Nilsen rydder vekk buskas i forbindelse med utvidelsen av parkeringsplassen. Her ved "fliskutteren".

Kom til Comfortrørlegger'n !

Hos oss treffer dere sertifiserte fagfolk for alle typer rørleggerarbeider bl.a. . . .

- Totalrenovering av bad
- Utvendig og innvendig sanitær for nye boliger og hytter
- Vannbåren varme
- Sprinklearbeid

E. JÖRGENSEN A/S
AUT. RØRLEGGJER OG RØRHANDLEL

Jernbanegata 10, 1767 Halden - Telefon 69 17 86 10

Folksomt ved Folkåa 2. mai

Det var surt og kjølig da vi møttes kl.10 på Fiskebrygga for å gå månedens formiddagstur.

Vi var 7 stykker som allikevel troppet opp og var klare for tur. Turmålet denne dagen var Folkåa ved Iddefjorden.

Vi kjørte opp forbi Bakke og parkerte bilene. Her fikk vi selskap av nok en turdeltaker, som også var lokalkjent. Turen sydover gikk langs vei og fjord til Brekka. Her var håndverkere i gang med å bygge et uthus i det vi gikk forbi.

Etter å ha passert Brekka ble stien smalere og fuglesangen sterkere. Hele tepper av hvitveis dekket skogbunnen ned mot vannet, og en og annen blåveis så vi også langs stien.

Ved Folkåa stoppet vi, spiste matpakkene våre og koste oss i solen.

På tilbaketuren møtte vi en gjeng på 50 turgåere fra DNT Nedre Glomma som hadde valgt akkurat samme rute som oss denne gangen! Skal si det ble folksomt ved Folkåa! De hadde buss til Bakke og skulle bli hentet ved Berby etter turen. Vi passet selvfølgelig på å ønske dem velkommen til Østfolds fineste turterreng!

Tilbake ved bilene ga deltakerne uttrykk for at turen hadde vært fin. Takk til alle som deltok.

Jan-Erik Bjerkeli

Spisepause ved Folkåa.

Glad turgjeng i solskinnet.

**ENEBOLIGER • FLERMANNNSBOLIGER
REHABILITERINGER OG OMBYGGING
BYGGFORNYELSE • EIENDOM
BORETTSLAG • TALENTEPRISER**

**Byggmester
Bjørn Larsen efft.**

Tlf 900 44 124

post@bbl.as

DATATJENESTEN

datatjenesten.no, Storgt. 4b, 1767 Halden, tel 6917 9600

**ETABL.
O. Hansens Efft. as**

AUT. ELEKTROINSTALLATØR
Svenskegt. 8, 1776 Halden
Telefon 69 18 19 06 - Telefaks 69 18 15 33

- JERNVARER
- KJØKKENUTSTYR
- BÅTUTSTYR

JERNIA

BILLINGTON tlf. 69 17 24 20

Storgt. 6, 1767 Halden
Tlf. 69 17 24 20 - Fax 69 17 24 21

Renico
HALDEN FREDRIKSTAD

TELEFON 69 21 41 00
Isebakkevn. 30 - Postboks 1103, 1787 Berg i Østfold

**SØRLI
RENHOLD AS**
HALDEN TLF 69 21 41 00

Isebakkevn. 30 - Postboks 1103, 1787 Berg i Østfold

VI UTFØRER:

DAGLIG RENHOLD - HOVEDRENGJØRING -
BYGGRENGJØRING - VINDUSPUSS -
OPPSKURING / BONING - MØBEL OG TEPPERENS

Vi kan hjelpe deg i form !

www.spenst.no

Telefon 69 19 19 88

spenst
HALDEN

Vennskapsturen i Vestfjella – en flott opplevelse

6. mai

Nydelig Østfoldnatur

Harald Haug ved Bolsbota

Over myra

Søndagen bød på nydelig sommervær og lokket 67 personer ut på tur, av disse 27 fra TFLs område (Halden og Aremark). Vi la i vei fra Haugseter, hvor Halvard Berg fortalte om stedet, slik han også gjorde på de andre setrene som lå eller hadde ligget langs ruta vår. På Fjell og ved «hjemmefronthytta» tok Svein Syversen oss med tilbake til dramatikken som utspant seg i området under 2.verdenskrig. Vi var også innom Bolsbota (en hellig kilde fra middelalderen), og her viste Harald Haug oss det som skjuler seg i kilden. Vi vandret gjennom vår fantastiske og varierte Østfoldnatur, så dette var virkelig en dag fylt av både naturopplevelser og historie. Det var dessuten svært hyggelig å være sammen med turvenner fra DNT Indre Østfold/Rakkestad Turlag!

Ingrid

Kringla Konditori

KRINGLA KONDITORI OG BAKERI AS
GRANVEIEN 2, 1792 TISTEDAL
TELEFON 69 19 14 63
e-mail: post@kringlakonditori.no

- Når du trenger en gressklipper
- Alt i bildeler
- EU-kontroll og reparasjoner på Veng bilverksted

veng
NORGE AS

Tlf. 69 19 54 00 - VENG på sørlifeltet

Når De trenger
BLIKKENSLAGER

Kontakt

**TOM
JOHANNESSEN**

Telefon 69 19 24 42 • Mobil 900 97 039
Øbergveien 15, 1792 Tistedal

BØKER - PAPIR
KONTOR - DATAREKVISITA

Køhn;libris
kontorspar

Storgaten 24 - Halden - Tlf 69184344
kohn@libris.no - kohn@kontorspar.no

Design, trykk eller print
– alt på samme sted

TELEFON 69 17 81 50

FISKETORGET 2, 1771 HALDEN
EPOST: OKTRYKK@OKTRYKK.NO
WWW.OKTRYKK.NO

Riis Elektro A.S

Helhetlige løsninger

innen elektro til privatpersoner,
industrien, næringslivet og det offentlige

Riis Elektro AS, Walkers gate 14, 1771 Halden
Tlf: 69 18 15 75 • epost: info@riiselektro.no • www.riiselektro.no

WITRE Manutan
FAMILY MEMBER OF

60 dagers returrett
Fri retur
30 år i bransjen

200 000 produkter:

Alt til industri, lager og kontor!

www.witre.no • 69 17 87 00 • sales@witre.no

BYGGMESTER
OLE H. LAGERHOLT

- Nybygg
- Tilbygg
- Renovering

Telefon 69 19 85 34 - Mobil 41 43 54 05
olel@halden.net

TFL på Bokerød skole og langs skoleveiene dit 27. mai

Da skoleveituren startet ved det som en gang var Bokerød skole søndag 27. mai, var 21 tur- og historieinteresserte vandrere møtt fram – mange fra Bokerød-området. Sigrid Svendberg som selv hadde vært elev ved skolen her og gått veien hit fra Volmerød, fortalte om hvordan det var i samtale med Svein Syversen. Han har skrevet om dette i boka «Fjella i Østfold 3» og hadde også under arbeidet med boka, snakket med Sigrid Svendberg. Hun fortalte om hvordan de som kom fra Volmerød og andre gårder rundt Sande-rødmoen, møtte elevene som kom fra Bollerød og Teigen ved Gøteklev. Hvis de som kom dit først valgte å gå videre, la de en kvist i veien for å informere de bakerste om dette slik at de ikke ga seg til å vente på noen som allerede hadde gått. Kvisten ble fjernet på hjemveien. Svein Syversen illustrerte dette for oss da vi passerte Gøteklev.

Leif Bokerød forklarte om arbeidet han hadde gjort med å merke skoleveiene slik at turgåere kan finne fram og gå disse i dag.

Vi valgte å gå ruta mot Bollerød først, og da ble første stopp etter «kvisten», husmannsplassen Minka. Vi fikk høre at i tillegg til at det hadde bodd husmenn her på 1800-tallet, var en slette her brukt som danse-plass under 2. verdenskrig. Så langt inne på «skauen» følte de dansegilde seg ganske trygge på at det ikke ville dukke opp noen tyskere...

Turfølget gikk videre via Bollerød gård, over hytte-feltet ved Teigen, gjennom Teigen gård, hvor vi møtte et trist syn. Våningshuset var brent ned og lå i ruiner. Neste infostopp var ved grensa til Prestebakkefjella naturreservat. Svein informerte oss om bakgrunnen

for reservatet. Herfra gikk vi stiløst opp lia, passerte ei bronsealdergrav hvor Svein leste opp et dikt (skrevet av broren hans) som hyllet alle de flotte sidene ved naturen. Det var en lydhør forsamling som lot det de hørte synke inn.

Dagens rast tok vi ved Kutjern. Da var litt over halve strekningen tilbakelagt, og selv om vi hadde passet på fylle på med vannet underveis, var det godt å få sette seg ned og nyte matpakka og kaffen med litt lufting i den ellers så varme dagen. Før vi fortsatte runden, snakket Svein om Fjellanaturen i Østfold, og stedet vi befant oss på, var typisk for denne naturen med berget opp i dagen og tjernet som ligger der.

Det ble en kort stopp på Volmerød der Sigrid Svendberg, som hadde fortalt sin skolehistorie på Bokerød, hadde vokst opp. Vi var innom Kivedal og fikk høre om Ivar Kivedal som hadde tatt initiativet til dampbåten «Pøven», som takket være ildsjeler i Kornsjøområdet, går på Kornsjøen om somrene. Orienteringsløpet «Grenskuriren» og Karl XII-spillet på Berby ble også nevnt som noen av Ivar Kivedals «oppfinnelser». Siste stopp ble da vi kom tilbake til kvisten ved Gøteklev. Nå ble den fjernet, og vi avsluttet fellesopp-legget her. Takk til Svein Syversen som ga oss mye interessant informasjon ved å dele sin historiekunnskap med oss og til Sigrid Svendberg og Leif Bokerød som bidro med sine historier. Takk til alle dere fra Bokerød som kom med fortellinger om livet i området som dere hadde hørt fra tidligere generasjoner og som dere delte med oss. Takk også til alle som kom og gikk disse skoleveiene sammen med oss fra TFL denne varme maidagen!

Hilsen Ove og Ingrid

Sigrid Svendberg i samtale med Svein Syversen om hennes tid som elev på Bokerød skole og om skoleveien fra Volmerød

Her er de fleste turdeltakerne samlet på ei bronsealderroy's på vei mot rasteplassen ved Kutjern

Leif Bokerød forklarer hvordan han har arbeidet med å synliggjøre noen av skoleveiene til Bokerød skole

Ertetrimmen i all slags vær

14. juni var det et forferdelig vær og bare 25 var med. Her er et knippe av disse klar til start.

Pål Schrøder og Svein Minge er to av tretten som er tidtagere i Ertetrimmen i 2018.

Det er ikke bare regn, men også sol og varme som har preget årets Ertetrim. Det er ikke enkelt å gi seg ut på en joggetur når gradestokken viser 46 grader i solveggen på Ertehytta.

Når dette leses er Ertetrimmen halvveis i sin 35. sesong. I forhold til de siste sesongene som har hatt en brukbar oppslutning, merker vi i år en nedgang i antall deltakere. Bortsett fra de to første gangene har det vært dårlig oppslutning i Ertetrim-målestokk, men vi velger å skylde på været. Det har stort sett vært veldig varmt og stekende sol, noe som gjør det mer fristende med badestranda enn en jogge-/gåtur i Ertemarka. Når så varmen ga seg litt, kom torsdag 14. juni med øsende regn og kraftig vind. Det frister heller ikke til den slags aktivitet som inngår i Ertetrimmen. 109 personer totalt har deltatt hittil i år, slett ikke så ille, men i uveret 14. juni kom det bare 25 og ødela mye på "snittet". Nå håper vi på bedre tider utover høsten og håper at gamle og nye møter fram da høstsesongen starter opp 16 august.

Terje

HALDENS STØRSTE SHOPPINGARENA

THE PLACE TO SHOP IN HALDEN

44 INSPIRERENDE BUTIKKER
420 GRATIS P-PASSER

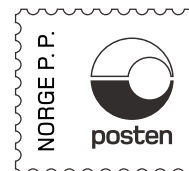
TISTA

10-20 (9-18)

Meny: 7-21 (lør 9-20)
Butterfly: Fra 7 • Narvesen: Fra 9

www.tistasenter.no

Returadresse:
Tistedalen Friluftslag, Postboks 18, 1790 Tistedal

SPLEIS

En tjeneste som gjør det
lekende lett å samle inn
penger for å få store ting
til å skje

Les mer på spleis.no

SpareBank 1
ØSTFOLD • AKERSHUS